

SUÇ VE CEZA

5
Abraham B. Yehoshua
SUÇ VE CEZA

ÖZGÜN İSMİ: The story of CRIME AND PUNISHMENT
© 2011 Gruppo Editoriale L'Espresso S.p.A
© 2011 Abraham B. Yehoshua
Tüm hakları saklıdır.

RESİMLEYEN: Sonja Bougaeva
ÇEVİRİ: Yelda Gürlek
EDİTÖR: Selin Feldman
SAYFA UYARLAMA VE KAPAK UYGULAMA: Bahadır Erşık
KAPAK UYARLAMA: Ayşe Nur Ataysoy
GRAFİK TASARIM: Mucca Design, PSone

TÜRKÇE YAYIN HAKLARI
© 2014 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.
Sertifika No: 46105

ISBN: 978 605 4729 27 2

I. Baskı: Eylül 2014
VII. Baskı: Eylül 2022
Çınar Mat. Ve Yay. San. Tic. Ltd. Şti.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han
No: 34 Kat: 4-5 Bağcılar İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00 • Sertifika No: 45103

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Harbiye Mah. Cumhuriyet Cad. Pak Apt. No: 30
Kat: 1 Daire: 3 Şişli İstanbul
Tel: (212) 245 08 39
domingo@domingo.com.tr
www.domingo.com.tr

Bir

Bu, karamsar ve hüznü verici olmakla birlikte, sonunda insana ümit veren bir öyküdür. Büyük Rus yazarı Fyodor Dostoyevski tarafından kaleme alınmıştır. Öyküde yetenekli bir gencin işlediği korkunç suç anlatılır. Bu genç, başlangıçta suçunu üstlenmekten kaçınarak, kendince haklı bulduğu gerekçesine sığınır. Ancak yüreğindeki sıkıntı her geçen gün büyür ve işlediği suçun ne denli korkunç olduğunu anlar. Hiç kimsenin elinde onu suçlayacak kesin bir kanıt bulunmamasına rağmen, yine de hak ettiği cezayı çekmek için polise teslim olur.

Yaklaşık yüz elli yıl önce, Rusya'nın Saint Petersburg kentinde, Rodion Raskolnikov adında yakışıklı, akıllı, başarılı ve ne yazık ki yoksul düşmüş bir öğrenci yaşardı. Bir mezar kadar küçük ve izbe kiralık bir odada oturur, eski püskü, yamalı elbiseler

giyer, arada bir eline geçen üç beş kuruşla güç bela geçinmeye çalışırdı. Çok da gururluydu. Yoksulluk onu bunaltıyor ve üzüyordu. Üzüldükçe bunalımı daha da büyüyor, durum içinden çıkılmaz bir hal alıyordu. Bu ruh hali yüzünden üniversiteye gitmeyi, geçimini sağlamak için özel ders vermeyi ve hatta arkadaşlarıyla görüşmeyi bırakmıştı. Aylardan beri kirasını ödeyemediğinden, ev sahibesiyle karşılaşmamak için odasından bile dışarı çıkmaz olmuştu.

Annesi ve güzel kız kardeşi Dunya uzak bir kentte yaşıyorlardı. Onlar da Raskolnikov gibi yaşamlarını zor şartlar altında sürdürüyorlardı. Dunya, geçimlerini sağlamak için kibar ve zarif bir hanımın evinde dadılık ve hizmetçilik yapmayı kabul etmişti. Ne yazık ki burada uzun süre kalamamıştı. Bu zarif hanımın Svidrigaylov adındaki ahlaksız kocası Dunya'ya göz koyup, sevgilisi olması için kızcağızı tehdit edince, onun da işi bırakmaktan başka çaresi kalmamıştı.

Raskolnikov'a gelince, o da geçimini sağlamak ve karnını doyurmak için babasından miras kalan bir altın saat, bir madalyon, bir gümüş zincir ve bunlara benzer birkaç küçük değerli eşya ile idare ediyordu.

Raskolnikov bunları, aç gözlü ve kötü kalpli yaşlı bir tefeci kadının evine emanet bırakıyor, karşılığında birkaç ruble borç alıyordu. Raskolnikov gibi değerli eşyalarını rehin bırakarak borç alan başkaları da vardı. Bu kişiler borçlarını kısa sürede ödemezlerse, aç gözlü ve kötü kalpli ihtiyar tefeci rehin aldığı eşyaları satarak parasını cebine atıyordu.

Bu cadaloz hiç sevmediği ve arada bir patakladığı Lizaveta adındaki üvey kız kardeşi ile yaşıyordu. Lizaveta tuhaf ve biraz da saf bir kızdı. Ancak ablasından farklı, nazik biriydi ve insanlar onu severdi. Cimri ihtiyar kardeşine çok az para verdiğinden, Lizaveta komşuların ve tanıdıkların giysilerini onararak fazladan birkaç kuruş kazanıyordu. Ayrıca yaşlı kadının ölümünden sonra kız kardeşine tek kuruş bile kalmayacaktı. Çünkü tüm malvarlığını kiliseye bağışladığını belgeleyen bir vasiyet hazırlamıştı.

Diğer pek çok kişi gibi, Raskolnikov da bu yaşlı kadını değersiz görüyor, ondan nefret ediyordu. Ona “kan emen bit” adını takmıştı. Tefeci kadının evi kendi evinden pek uzak değildi. Eski bir binanın dördüncü katındaki o eve her gidişinde, zihnine bulanık ve kötü fikirler üşüşüyordu. Yaşlı kadını,

insanlara zarar veren bir fırsat düşkünü olarak görüyor ve bu dünyadan bir an evvel göçüp gitmesi için dua ediyordu.

Aklı sürekli yaşlı kadının ölümüne dair düşüncelerle doluydu. Ondan nefret eden onlarca insandan biri, günün birinde, onu öldürmek ve parasını almak isteyecekti. Bu neredeyse kesindi. Ve bu biri belki de Raskolnikov'un ta kendisiydi. Bunun düşüncesi bile Raskolnikov'u korkudan tir tir titretiyordu. Buna rağmen, onu öldürmeye hakkı olduğuna iyiden iyiye inanmaya başlamıştı. Yaşlı kadının kız kardeşinin bile keyfini süremeyeceği bu servet, kendisi gibi yetenekli ve iyi bir gelecek vaat eden parlak bir gencin çok işine yarayabilirdi. Böylece, başta annesi ve kız kardeşi olmak üzere, ihtiyacı olan başkalarına da yardım edebilirdi. O paralarla eğitimini tamamlayabileceğini ve başka insanlar için büyük iyilikler yapabileceğini biliyordu. Kısacası ona göre, yaşlı kadını ortadan kaldırmak, pek çok kişinin yararına olacaktı.

Raskolnikov, zihninde bu düşünceleri uzun uzadıya tarttığı o günlerde, annesinden bir mektup alır ve kız kardeşi Dunya'nın ev sahibinin tacizlerinden kurtulmak için çalışmayı bıraktığını ve hiç sevmediği, kişiliksiz, cimri bir adamla evlenmeye karar verdiğini öğrenir. Böyle bir evlilik kız kardeşine sadece mutsuzluk getirecektir.

Raskolnikov, çok sevdiği Dünya'sının, ağabeyinin eğitimini tamamlamasına yardım etmek için kendini feda ettiğini anlar ve kız kardeşine engel olmaya karar verir. Gerek kendini gerekse ailesini kurtarmak için yaşlı tefeciye öldürme düşüncesi artık aklına daha çok yatmaktadır.

Bir gün, Raskolnikov bir lokantada yemek yerken yakınındaki bir masada oturan iki gencin konuşmalarına kulak misafiri olur. Duydukları tefeci kadını öldürmekle ilgili düşüncelerini daha da güçlendirir. Gençler aralarında, yaşlı tefeci kadının ne kadar kötü kalpli ve zalim olduğundan, kız kardeşi Lizaveta'ya çektiirdiği acılardan söz ederken, dünyada böyle bir insanın var olmasının ne büyük haksızlık olduğunu söylerler. Raskolnikov duyduklarının etkisi altında lokantadan dışarı çıkar ve o anda karşısında Lizaveta'yı görür. Kız, bir beyefendiyle konuşmaktadır. Adam, birkaç gömleğini onarması için kendisinden ertesi akşam saat yedide evine gelmesini ister. Böylece, Raskolnikov ertesi gün saat yedide yaşlı kadının evde

yalnız olacağını anlar. Onu ortadan kaldırma planı gerçekleşmek üzeredir!

Şehrin sokaklarında gezinmeyi sürdüren Raskolnikov, Marmeladov adında sarhoş bir memura rastlar. Adam, içki bağımlılığının onu nasıl mahvettiğini ve sefalete sürüklediğini anlatır. Ailesini açlıktan kurtarmak için temiz kalpli, narin kızı Sonya'yı, olabilecek en aşağılayıcı mesleği seçmeye mecbur etmiştir. Korkusundan evine dönemeyen Marmeladov, sokaklarda uyumaya razıdır. Ancak yufka yürekli Raskolnikov, sarhoş adama evine kadar eşlik etmeyi ve yaşlı tefeci kadından rehinlerine karşılık aldığı parayı son kuruşuna kadar vermeyi teklif eder. Düşünsenize, kendisi fakir bir öğrencidir ve yakında da bir katil olacaktır, fakat başkalarının yoksulluğu karşısında cebindeki son parasını verecek kadar da cömerttir!

Tüm bu olaylardan aklı iyice karışan ve yüreği daralan Raskolnikov, ne pahasına olursa olsun yaşlı kadını öldürmeye karar vererek küçük ve hüzünlü odasına geri döner.

